

Linda Vedestig
Verksamhetscontroller

Motion från Fanny Johansson (S) och Stig Svensson (S): Inför ett screeningprogram för psykisk ohälsa i skolan

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att lämna yttrande över motionen i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Fanny Johansson (S) och Stig Svensson (S) har inkommit med en motion som handlar om att införa ett screeningprogram av barns och ungas psykiska hälsa, bestående av regelbundna hälsokontroller inriktade på det. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att uppdra åt barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden att införa ett screeningprogram av barns och ungas psykiska hälsa, samt att uppdra åt nämnderna att återkomma vad gäller behov av ekonomiska resurser för genomförande av ett sådant screeningprogram.

Barn- och skolförvaltningen har skrivit ett yttrande över motionen. Med anledning av att samtliga elever regelbundet erbjuds hälsobesök utifrån det nationella programmet vilka innefattar både hälsosamtal och hälsokontroller hos skolsköterska är det barn- och skolförvaltningens bedömning att dessa utgör en tillräcklig screening för att upptäcka och förebygga psykisk ohälsa.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-05-04
- Motion från Fanny Johansson (S) och Stig Svensson (S), Inför ett screeningprogram för psykisk hälsa i skolan

2021-05-04

Diarienummer

BSN 2021/0977

Ärendet

Bakgrund

Fanny Johansson (S) och Stig Svensson (S) har inkommit med en motion som rör införandet av ett screeningprogram för psykisk hälsa i skolan. I förslaget lyfts att ett screeningprogram i skolhälsovården skulle bidra till att upptäcka psykisk ohälsa i ett tidigare skede så att rätt insatser kan sättas in samt att det skulle stärka det förebyggande arbetet med barns och ungas välmående inom Lunds kommun.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att uppdra till barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden att införa ett screeningprogram bestående av regelbundna hälsokontroller inriktade på psykisk hälsa samt att nämnderna ska återkomma med framställan vad gäller behov av ekonomiska resurser för genomförande av en sådan screening.

Kommunkontoret har översänt motionen till barn- och skolnämnden samt utbildningsnämnden för synpunkter senast den 31 maj 2021.

Barn- och skolförvaltningens yttrande

Att tidigt upptäcka psykisk ohälsa hos barn och unga förutsätter dels kompetens hos de som möter barn och unga, dels tillgänglighet till bedömning, utredning och stöd samt, vid behov, lotsning till behandling. Den pedagogiska personalen som dagligen möter elever har störst möjlighet att se hur en elev mår och klarar sitt skolarbete liksom att uppmärksamma förändringar hos eleven, exempelvis när det gäller frånvaro eller sänkta skolprestationer.

Det behövs ett nära samarbete och naturliga kontaktpunkter mellan den pedagogiska personalen och elevhälsan. Den medicinska elevhälsan erbjuder elever, vårdnadshavare och skolpersonal en ingång och kontakt gällande frågor som rör elevers psykiska mående och hälsa. Den kunskap som den samlade elevhälsan besitter gör det också möjligt att identifiera elever med djupgående problem.

Frågor som screenar för psykisk ohälsa behöver finnas i ett sammanhang där eleven känner sig trygg och tid finns avsatt för aktivt lyssnande och möjlighet att vid behov slussa vidare för hjälp. Skolsköterskornas regelbundna och återkommande individuella hälsobesök med *alla* elever och den öppna mottagningen är exempel på sådana sammanhang. Individuellt besök hos skolpsykolog är ett annat exempel. Det finns framtagna och implementerade rutiner för arbetet kring psykisk ohälsa för skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer i Lunds kommun.

2021-05-04

Diarienummer

BSN 2021/0977

Hälsobesök, en viktig del i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet på skolorna

Lunds kommun följer det nationella programmet för hälsosamtal och besök inom skolhälsovården. Det innebär att hälsosamtal erbjuds samtliga elever i förskoleklass, årskurs 4, årskurs 8 och gymnasiets årskurs 1. Med ett kvalitativt hälsosamtal tillsammans med skolsköterska ökas träffsäkerheten i att identifiera hälsa eller ohälsa samt att särskilja vardagliga, tillfälliga besvär från djupgående problem. Risk- och friskfaktorer identifieras och elever erbjuds stöd. Elever med vardagliga, övergående problem kan behöva stöd i frågor kring kroppen, arbetsbelastning och relationer. Elever med djupgående problem, såsom skolfrånvaro, skolsvårigheter, utvecklingsavvikelser, beteendestörningar eller signaler på psykisk sjukdom behöver därutöver kartläggning och insatser i skolmiljön samt, vid behov, lotsas vidare till verksamheter med expertkunskap för ställningstagande kring kompletterande åtgärder eller behandling.

Det är viktigt att elever med psykisk ohälsa kan erbjudas individuellt och anpassat stöd i skolan. I detta arbete samverkar den samlade elevhälsan med elev, vårdnadshavare och skolpersonal. Skolmiljön är ett område som har stor betydelse för hur en elev upplever sin situation och psykiska hälsa. Vilket stöd och vilka resurser som tillförs gruppen, inte bara individen, kan vara avgörande för hur en skolklass kan bidra till en mer positiv skolmiljö eller friskfaktor för ett barn med psykisk ohälsa.

Om hälsosamtal såsom föreslås i motionen ska erbjudas varje elev årligen i samtliga årskurser från förskoleklass till gymnasiets årskurs 3 motsvarar det ungefär en tredubbling av tiden som idag används för hälsosamtal.

Bedömning och slutsatser

Barn- och skolförvaltningens och utbildningsförvaltningens samlade bedömning utifrån vad som angetts i yttrandet är att det finns fastslagna och väl fungerande rutiner för att arbeta främjande och förebyggande för elevers psykiska hälsa. Det nationella programmet erbjuder regelbundna hälsobesök, kontroller och samtal hos skolsköterska. Det finns vidare verktyg för att identifiera en eventuell psykisk ohälsa hos elever från förskoleklass till gymnasiets årskurs 3.

Beredning

Ärendet har beretts i samråd med utbildningsförvaltningen samt med den medicinskt ledningsansvariga elevhälsan.

2021-05-04

Diarienummer

BSN 2021/0977

Barnets bästa

Frågan om barns fysiska och psykiska hälsa har barns välmående i centrum. Med anledning av det har det inte ansetts behövt att genomföra en barnkonsekvensanalys i föreliggande ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Linda Abrahamsson
Kvalitets- och myndighetschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom:

-